

ДЕЛ ОД МОНОГРАФИЈАТА „ВО ЧЕСТ НА СВЕТИТЕ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ОД Д-Р ВЕРА СТОЈЧЕВСКА – АНИЌ И СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ – КАТИН

Манифестацијата „Југославија во чест на свети Кирил“ што сеорганизира во спомен на сесловенскиот просветител свети Кирил Солунски и неговиот брат свети Методиј, во 1979 година се одржа од 21 до 26 мај во шест италијански градови тоа: Рим, Неапол, Соренто, Л'Аквила, Козенца и Тарквинија. Оваа форма на организирано претставување на културата и на народите и народностите на Југославија во Италија, започна да прераснува во сепозначајно презентирање на југословенските традиции и културни достигнувања.

Растежот особено стана евидентен минатата година по потпишувањето на програмите за културна соработка меѓу Југославија и Италија. Според таа програма се предвидуваат мноштво размени и форми на соработка, во коишто спаѓа и манифестацијата „Југославија во чест на свети Кирил“, со учество на ансамбли, уметници и научни работници од сите простори.

И оваа година во Рим допатува делегација составена од државни и црковни претставници. Југословенската културна делегација ја сочинуваа: Матеја Матевски, претседател на Републичката комисија за културни врски со странство, како шеф на делегацијата, и членовите Цирил Злобец од СР Словенија и д-р Петар Милосављевиќ од САП Војводина,

Делегацијата на Светиот синод на Македонската православна црква, пак, беше предводена од американско-канадскиот и австралиски митрополит г. Кирил, а во чиј состав беа и дебарско-кичевскиот митрополит Ангелариј, протојереј Методи Гогов и ѓаконот Јован Таковски, професори на Богословскиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, како и протојерејот Јован Каровски, професор од Богословијата.

Во програмата, пак, активно учество зедао КУД „Гоце Делчев“ од Скопје, кое настапи во Рим и Соренто, Народното казалиште „Иван Зајц“ од Риека, со претставата „Скуп“ од Марин Држиќ, хорот на КУД „Светозар Марковиќ“ од Нови Сад, кој настапи во Рим, Неапол и Соренто.

Студентскиот хор на Музиколошкиот институт на Српската академија на науките и уметностите, кој настапи во Рим и Л'Аквила, а музички рецитал одржаа Иван Калција (класична гитара) и Маргит Томиќ (мецосопран) од Сараево, додека академикот Харалампие Поленаковиќ одржа предавање во Рим и Неапол на тема: „Одекот на делото на свети Кирил во југословенската литература“.
Во продолжение се одржа изложба на југословенски книги, чиј фонд потоа беше подарен на Централната библиотека на Италија во Рим.

Исто така, се организираше вечер на југословенскиот краткометражен филм на тема „Културата на плото на Југославија“, програма од осум филмови кои беа прикажани во Неапол, а се одржа и „Вечер на современата југословенска поезија“ во Л'Аквил и Неапол, со учество на поети од СР Црна Гора, СР Босна и Херцеговина, СР Словенија, СР Србија, САП Војводина и СР Македонија.

Централниот дел на приредбите се одржа на 24 мај во базиликата „Свети Климент Римски“, пред гробот на сесловенскиот просветител свети Кирил Солунски, со молебен на митрополитот американско-канадско-австралиски г. Кирил и пригодниот настап на хорот на скопскиот соборен храм „Свети Димитрија“, под диригенство на прота-ставрофор Борис Ангеловски.

Откако државната делегација положи венци, митрополитот Кирил, заедно со митрополитот Ангелариј и свештените лица Методи Гогов, Јован Каровски, Јован Таковски, како и поклониците прота-ставрофор Петар Давитковски и протојерејот

Трајко Гроздановски отслужи благодарствен молебен на македонски јазик, при што, меѓу другото рече:

...Еве веќе еднаесетти пат Светиот архијерејски синод на Македонската православна црква испраќа своја делегација за да се помоли надсветите мошти и над гробот на Светиот рамноапостол, учител и просветител Кирил Солунски. На овие молебени присуствуваа и поклоници- свештеници и верници на нашата света Македонска православна црква.

Оваа година меѓу поклониците се наоѓаат и неколкумина наши верници - Македонци од далечна Австралија. Стоејќи пред твојот гроб светителе оче Кириле, со трепетна радост ти благодариме за сето она што го направи за нас низ вековите.

Во историјата на народите има личности, кои со својот живот исо своите дела значат вистински пресврт и решавачко долгорочно насочување кон подобра и посветла иднина. Тие им влеваат нови духовни сили и ги разбудуваат и активираат сите нивни дотогаш латентни сили и дарби. Во оваа смисла тие се творци на нов живот и претставуваат нова етапа во нивното историско постоење.

Црквата Сан Клементе во Рим

Во текот на престојот, црковната делегација беше примена од кардиналот Шепар, потоа во Словачкиот институт „Св. Кирил и Методиј“ од професорот на Ориенталниот институт отец Михаил Лацко, како и од заменик-ректорот проф. Вавровиќ, кој срдечно и

топло ја поздравува делегацијата велејќи меѓу другото: „
*Иако германските свештеници настојуваа да го уништат ширењето на евангелското семе
фрлено во плодната духовна нива на Западните Славени, тоа израсна и даде богати
плодови*

*Драги Македонци, ве примаме со дух на љубов и благодарност за сето она што го правите
низ вековите за зголемување на култот на светите браќа".* Исто така, делегацијата беше
примена во хиерархијата на монсињор Рима Торела Касканте и неговите соработници,
монсињорот Мелер, отец Дипре, отец Вирвол и други.

Ќе останат во долго сеќавање ручекот и приемот во југословенската амбасада при
Светата столица на кои покрај амбасадорот Зденко Свете, членовите на делегацијата
на чело со академикот Матеја Матевски, црковната делегација на чело со митрополитот
Кирил, како и високите личности од Ватикан, меѓу кои, кардиналите Фрањо Шепар и
Силвио Оди, архиепископите Ѓузепе Каприо и Роман Торела, загрепскиот помошник
бискуп Ѓуро Кокша присуствуваа и голем број претставници и еминентни личности на
институции и институти на Ватикан.

Меѓутоа, се чини најпечатлива ќе остане средбата со папата Јован Павле II. Имено, на
26 мај, точно во единаесет часот, во салата „Клементина“, државната делегација на
Македонската православна црква на чело со митрополитот Кирил беше пречекана и
примена од папата Јован Павле II. Притоа, тој беше очигледно добро расположен и
поздрават со секого му беше срдечен.

Еве што пишува „Весник“ на Македонската православна црква во број 3 од мај-јуни 1979
година: „*Веднашпријде кон својата работна маса, на која беше отворен атлас со картана
Југославија, со зборовите: „Ајде да видиме каде се наоѓа Македонија“, изговорени на
полски јазик.*

*Водачот на делегацијата, митрополитот Кирил, на македонски јазик, полека и разбирливо,
рече:*

*„Еве, ова е Македонија“, покажувајќи ги границите на нашата Република. Веднаш потоа
додаде: „Ова е само еден дел од нашата македонска земја. Само во овој дел на*

Македонија Македонците се слободни и можат непречено да кажат дека се Македонци. Ние сме рамноправни со ситенароди и народности во Југославија.

Имаме држава, наше школство Академија на науки и уметности, универзитети и наш културен живот исестрано творештво. Во овој дел на Македонија во 1958 година е обновена древната Охридска архиепископија, која била основана од најдаровитиот ученик на свети Кирил Солунски - свети Климент Охридски Чудотворец и неканонски укината од турскиот султан во 1767 година.

Тој е основачот на првиот Словенски универзитет, низ кој минале преку 35000 ученици, кои мисионирале во сите словенски земји". Папата се интересираше за бројот на верниците на Македонската православна црква и за епископските седишта во СР Македонија. Митрополитот Кирило дговари дека нашата Црква има околу два милиона верници, во кој број спаѓаат и оние наши сонародници кои живеат и работат во САД, Канада, Австралија и некои западноевропски земји, а таму повеќето се појдени од оние делови на Македонија кои се под Грција, Бугарија и еден дел на Албанија“.

Продолжува

□ Пишува: **СЛАВЕ КАТИН**